

Aunc èsi surtut umens che dirigian las fatschentas en las chasas communalas.

FOTO OLIVER SEIFRIED

«Dunnas evalueschan fitg exact avant che surpigliar in uffizi»

Las dunnas èn clermain sutrepresentadas en ils gremis politics dal Grischun. Quai resulta d'ina retschertga ch'il Chantun ha publicada l'emna passada. Tenor la retschertga èn mo circa 20 pertschient dals sezs en las suprastanzas communalas dal Grischun occupads da dunnas.

MARTIN GABRIEL/FMR

Sulettamain 112 da 553 sezs en las suprastanzas communalas grischunas èn occupads en il mument da dunnas. Ed en las 101 vischnancas politics datti be 14 dunnas ch'èn presidentas communalas. Per l'emprima giada ha l'Uffizi chantunal da vischnancas fatg per incumbenza dal schef dal departament, cusseglier guvernativ *Christian Rathgeb*, ina retschertga cun clers resultats. Er sche las cifras fan surstar, la mancanza da dunnas en ils uffizis politics n'è betg in nov fenomen. Interessantamain dat la mancanza da dunnas en egl en in mument, ch'igl è in summa grev da gudagnar dunnas ed umens per uffizis politics en las vischnancas grischunas. La FMR ha discurrì cun *Thomas Kollegger*, il manader da l'Uffizi chantunal da vischnancas.

FMR: Uss savain nus damai che las dunnas èn sutrepresentadas en ils gremis executives communalas ed en ils parlaments communalas. Bun da savair e basta?

Thomas Kollegger: Tenor mai èsi impurtant d'avair ina giada la situaziun en cifras. Ed igl è bun da render visibel quant bain u betg bain che las dunnas èn rappresentadas en ils gremis communalas. Apropòs «bun da savair e basta»: Na, noss uffizi vegn ad actualisar questas cifras dad onn ad onn en l'avvenir. Uschia ves'ins en tge direziun ch'il svilup va e sche la quota da dunnas po crescer.

Datti differenzas regiunalas ubain tranter citad e champagna?

Gea, i dat differenzas. Quai dependa in pauco ch'ins resguarda ina regiun. È la regiun ina corporaziun territoriala ubain ina regiun pli extendida? Per exempel la Val dal Rain grischuna pon ins considerar sco regiun en trais parts ubain sco in territori compact. Sche nus vulain per exempel savair quantas dunnas ch'èn presidentas communalas en la Val dal Rain Grischuna, lura ves'ins, che en la regiun da Landquart na datti naginas presidentas communalas. En la regiun da la Plessur è la mesadad dals presidis communalas dentant en mauns da dunnas. Prendess'ins l'entira Val dal Rain grischuna ensemen dessi in'otra media. A nus interessescha dentant il resultat

«Studis economics cumprovan che teams maschadads da dunnas ed umens han dapli success.»

Thomas Kollegger, manader da l'Uffizi chantunal da vischnancas

sur l'entir chantun e lez è clermain a disfavur da las dunnas.

Daco datti uschè paucas dunnas che surpiglian uffizis politics en vischnancas?

Sin plaun chantunal na datti tenor mes savair naginas retschertgas davart ils motifs per la mancanza da dunnas en uffizis politics. En auters lieus datti talas retschertgas cun intervistas ch'èn vegnidas fatgas cun dunnas avant ch'ellas surpiglian in uffizi e suentar il temp d'uffizi. Ina conclusiun generala ch'ins po trair: Las dunnas èn pli precautas ed evalueschan fitg exact avant che surpigliar in uffizi. Durant l'uffizi, vesan las bleras che quel porta blera satisfaziun ed ch'igl è pussaivel da far senza problems. Interessantamain datti en las medemas retschertgas cun umens gist il purtret cuntrari. Impurtant è simplamain ina buna infurmaziun avant che surpigliar in uffizi. Jau poss be far curaschi: Las dunnas pon suprender senza reservas uffizis en suprastanza communalas u il presidi d'ina vischnanca.

Han manà Vossas retschertgas er ad infurmaziuns davart las fermezzas da las dunnas en uffizis politics?

Studis economics cumprovan che teams maschadads da dunnas ed umens han dapli success. En general ha quai da far cun ils interess individuals da mintgina e mintgin. Gist perquai èsi impurtant che l'entir spectrum societari saja rappresentà er en executivas communalas. Damai sper umens er las dunnas. Cun las differentas opiniuns en las discussiuns han ins ina buna garanzia ch'i dettia bunas decisions.

Quest onn vegnan realisadas las elecziuns dal Cussegl grond tenor in nov sistem. Po il sistem dal proporz midar la cumpart da las dunnas en il Cussegl grond?

En quai ch'i riguarda las candidaturas avain nus ina buna cumpart da dunnas sin las glistas. En il senn da las constataziuns en nossa retschertga èsi da sperar ch'il dumber da dunnas creschia envers il stadi dad oz. Igl è da sperar che las candidaturas sajan ina buna experientscha er per las dunnas che candideschan e ch'ellas candideschan forsà danovamain en quatter onns. Ed entaifer questa legislatura surpiglia ina u l'otra forsà schizunt in uffizi en ina vischnanca.

La retschertga

En las suprastanzas communalas dal chantun Grischun importa la quota da dunnas actualmain 21%, en ils parlaments communalas 22% ed en las cumissiuns da gestiun 31%. Dals 101 presidis èn actualmain 14 en ils mauns da dunnas. Betg mo en las autoritads chantunalas (Cussegl grond e Regenza) è la populaziun feminina actualmain sutrepresentada clermain, mabain er en las executivas da las vischnancas politics. Mo 112 da tut en tut 553 sezs en las suprastanzas vegnan occupads da dunnas. En las trais regiuns (Alvra, Bernina, Landquart) na sa chattan naginas dunnas a la testa da las suprastanzas communalas. En la regiun Plessur vegnan duas da las quatter vischnancas manadas da dunnas. Presidentas communalas han actualmain las 14 vischnancas Arosa, Panaduz, Cazas, Churwalden, Fideris, Furna, Glion, Masagn, Puntraschigna, San Vittore, Seewis, Segl, Urmagn e Val Müstair.